

Úvod

Česká republika patří stále mezi země s poměrně nízkým podílem cizinců na celkovém počtu obyvatel. Tato hodnota se pohybuje kolem 4,2 % (31.12. 2008), přičemž průměr států Evropské unie činí necelých 6 %. Na druhou stranu není podíl cizinců v České republice bezvýznamný. Za ní se umístily státy jako jsou Bulharsko, Polsko či Rumunsko. Před ní naopak Estonsko, Lotyšsko či Rakousko. Výčtu zemí podle podílu cizinců vévodí Lucembursko, kde podíl cizinců sahá přes 40 %.

Počet a také základní struktura cizinců jsou v České republice dostupné z více zdrojů. Základním zdrojem dat jsou údaje publikované na webových stránkách Ministerstva vnitra, dále pak údaje o pracujících cizincích – zaměstnancích, které jsou dostupné z webových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí. Tyto dva zdroje dat jsou dostupné pro širokou veřejnost. Nicméně datové údaje o cizincích existují také z ostatních oblastí jejich života. Můžeme sledovat cizince s platným živnostenským oprávněním, vzdělanostní strukturu, kriminalitu či zdravotní péči cizinců.

Předkládaná publikace se podrobněji zabývá demografickými procesy cizinců v České republice. Na následujících stránkách se čtenář seznámí s procesem porodnosti, sňatečnosti, rozvodovosti a úmrtnosti. Za těmito demografickými procesy následují kapitoly pojednávající o stěhování cizinců, a to jak vnitřním, tak také zahraničním. Důraz byl kladen na poskytnutí co nejdelších časových řad, tj. od roku 1995 do 2008. Detailnější údaje týkající se stěhování jsou pak vzhledem k možnostem migračních statistik publikovány až od roku 2003. Publikaci uzavírá kapitola věnující se kriminalitě cizinců, jejímž hlavním zdrojem dat je Ministerstvo spravedlnosti.

Při interpretaci dat zveřejňovaných v následujícím textu je nutno mít na paměti relativně nízký počet cizinců v ČR. Zejména do migračních údajů pak zasahují i změny v zákonech a vůbec celkové nastavení legislativního rámce v ČR, který určuje, jaká data je možno sbírat a stanovením pravidel a např. registračních povinností (příp. jejich absencí) přímo ovlivňuje i kvalitu shromažďovaných dat.

Český statistický úřad provozuje následující internetovou stránku:

<http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/uvod> (www.czso.cz - Lidé a společnost - Cizinci v ČR), na níž je možné nalézt aktuální informace z výše zmíněných základních oblastí života cizinců v ČR. Součástí jsou i odkazy na instituce zabývající se problematikou cizinců a jejich integrací do společnosti, či odkazy na legislativu. Na stránkách je k dispozici i kompletní přehled publikací, které k tématu cizinců byly ČSÚ vydány, stejně jako kompletní podoba těchto publikací.